

भाजीपाला रोपमळे, फळ रोपमळे व स्थानिक
उद्याने योजनेतर योजनेस सन २०१९-२०साठी
लेखानुदानास वित्तीय मान्यता देणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक:- फरोवा-२०१९/प्र.क्र.७४/१३-अ,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,

दिनांक :- २३ एप्रिल, २०१९

- संदर्भ :-**
- १) नियोजन विभाग, क्र.डिएपी-१०१६/प्र.क्र.२११/कार्यासन-१४८१, दि.२०/२/२०१७.
  - २) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. फरोवा-२०१६/प्र.क्र.१४३/१३-अ,
दि.१० जुलै, २०१७.
  - ३) वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं २०१९/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.१-४-२०१९
  - ४) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.लेखानु-२०१९/(प्र.क्र.२३/१९)/२ अ,
दि.३ एप्रिल २०१९
  - ५) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र.फलो-२/शारोवा/१७२२/प्रमा/४७९/२०१९,
दि.४/४/२०१९
  - ६) कृषि व पदुम विभाग, का.२ अ चे पत्र क्र. लेखानु २०१९/प्र.क्र.२३/२ अ,
दि. ८ एप्रिल २०१९

प्रस्तावना:-

राज्यात १३६ शासकीय फळ रोपवाटिका कार्यरत आहेत. सदर फळ रोपवाटिकांवर नविन व सुधारित वाणांच्या विविध फळझाडांच्या मातृवृक्षांची लागवड केलेली आहे. या मातृवृक्षांपासून विविध फळझाडांची दर्जेदार व जातीवंत सुमारे ४० लाख कलमे/ रोपे उत्पादित करण्यात येतात. यातून शासनास रक्कम रुपये ७.०६ कोटी इतका महसूल जमा होतो.

सदर कलमे / रोपे शासनामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध योजनांतर्गत फळबाग लागवड कार्यक्रमासाठी पुरविण्यात येतात. शासकीय रोपवाटिकांवर प्रामुख्याने कलमे / रोपे उत्पादनाकरिता आवश्यक सामग्री, मजुरी आणि गौण बांधकामे या बाबींकरिता निधीची आवश्यकता असते. तसेच रोपवाटिकांवरील मंजूर अधिकारी व कर्मचारी यांचे वेतन यामधून अदा करण्यात येते. प्रक्षेत्रासंबंधीत न्यायालयीन प्रकरणांचा खर्च यातून भागविण्यात येतो. त्यासाठी शासकीय रोपवाटिकांना नियमित अनुदान उपलब्ध करून देणे आवश्यक आहे. भाजीपाला रोपमळे, फळ रोपमळे व स्थानिक उद्याने योजनेतर योजनेस (२४०१ १७२२) सन २०१९-२०च्या अर्थसंकल्पातील प्रस्तावित लेखानुदानातून दि.१.४.२०१९ ते दि.३१.७.२०१९ पर्यंत खर्च करण्यासाठी निधी वितरणास वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

१. शासकीय रोपवाटिकांवर प्रामुख्याने कलमे / रोपे उत्पादनाकरिता आवश्यक सामग्री, मजुरी आणि गौण बांधकामे या बाबींकरिता निधीची आवश्यकता असते. तसेच रोपवाटिकांवरील मंजूरी अधिकारी व कर्मचारी यांचे वेतन यामधून अदा करण्यात येते. प्रक्षेत्रासंबंधीत न्यायालयीन प्रकरणांचा खर्च यातून भागविण्यात येतो. त्यासाठी शासकीय रोपवाटिकांना नियमित अनुदान उपलब्ध करून देणे आवश्यक आहे. सन २०१९-२० साठी (२४०१)(०३)(०१) भाजीपाला रोपमळे, फळ रोपमळे व स्थानिक उद्याने (अनिवार्य) (२४०१ १७२२) लेखाशिर्षाच्या माध्यमातून शासकीय रोपवाटिकांचा माहे एप्रिल २०१९ ते जुलै २०१९ या चार महिन्यांचा खर्च भागविण्यासाठी बाब निहाय, **रुपये २३,६४,०७,२९०/- (रु.तेवीस कोटी, चौसष्ट लक्ष, सात हजार, दोनशे नव्वद फक्त)** निधी आयुक्त (कृषि) यांना वितरीत करण्याबाबत वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. विधान मंडळाने महाराष्ट्र विनियोजन (लेखानुदान) विधेयक २०१९ मंजूर केले आहे. त्यास अनुसरून कृषि व पदुम विभागाचे शासन पत्र क्र.लेखानु २०१९/प्र.क्र.२३/२ अ, दि.८ एप्रिल २०१९ नुसार एकूण वार्षिक तरतूदीच्या १/३ च्या मर्यादेत अर्थसंकल्पीत निधी वित्त विभागाने या विभागास उपलब्ध करून दिला आहे. (२४०१ १७२२)या लेखाशिर्षात सन २०१९-२० च्या माहे एप्रिल २०१९ ते माहे जुलै २०१९अखेर आवश्यक असणाऱ्या अनिवार्य खर्चातर्गतच्या योजनांसाठी माहे एप्रिल २०१९ ते जुलै २०१९ या चार महिन्यांचा खर्च भागविण्यासाठी उपरोक्त शासन पत्राप्रमाणे मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतूदीच्या १/३ प्रमाणे लेखानुदानाची बाब निहाय रक्कम खालीलप्रमाणे आहे. खालीलप्रमाणे निधी वितरणास मान्यता देण्यात येत आहे.

(रु.हजारात)

बाब	मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतूद २०१९-२०	एकूण लेखानुदान मागणी (अर्थसंकल्पीत निधीच्या १/३)
०१-वेतन	४७८७००	१५९५६६.६६
०२- मजुरी	७३५००	२४५००
०३-अतिकालिक भत्ता	५०	१६.६६
०६-दूरध्वनी, वीज व पाणी	१६५०	५५०
११- देशांतर्गत प्रवास खर्च	३०००	१०००
१३-कार्यालयीन खर्च	२०००	६६६.६६
१४-भाडेपट्टी व कर	२००	६६.६६
१७-संगणक खर्च	५०	१६.६६
२१-पुरवठा व सामुग्री	५००००	१६६६६.६६
२४-पेट्रोल,तेल व वंगण	७२	२४
२७-लहान बांधकामे	१०००००	३३३३३.३३
एकूण	७०९२२२	२३६४०७.२९

३. सदरचा निधी पुढील लेखाशिर्षातर्गत खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्रमांक D-३

(०३) (०१) भाजीपाला रोपमळे, फळ रोपमळे व स्थानिक उद्याने (अनिवार्य) (२४०१ १७२२)

४. उपरोक्त रु. २३,६४,०७,२९०/- (रु.तेवीस कोटी, चौसष्ट लक्ष, सात हजार, दोनशे नव्वद फक्त) निधी अर्थसंकल्प वितरण प्रणाली द्वारे आयुक्त (कृषि) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

५. सदर लेखाशिर्षातर्गत गौण बांधकामाच्या मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतूदी गौण बांधकामासाठी संबंधित यंत्रणेकडून प्रशासकीय मान्यतेचे आदेश शासनास प्राप्त झाल्यानंतरच सदर निधीचे वितरण केले जाईल.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०४२३१७०२००६८०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अशोक आत्राम)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२. संचालक फलोत्पादन, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
३. सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
४. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक,
५. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,
६. महालेखापाल-१/२, (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर,
७. महालेखापाल-१/२, (लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर,
८. वरिष्ठ जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.
९. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
१०. सहसंचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५ वा मजला, मुंबई-३२,
११. अवर सचिव, कार्या-१४८१, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१२. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), कृषि व पदुम (कृषि व फलोत्पादन) विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. कक्ष अधिकारी (पदुम-१६), कृषि व पदुम (कृषि व फलोत्पादन) विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. निवड नस्ती (१३-अ)